

**ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ "ХРИСТО БОТЕВ" – С.ХЛЯБОВО**  
✉ 6568 с.Хлябово ул."Св.св.Кирил и Методий"№ 16, ☎ 0885511325  
e-mail: ou\_hvo@abv.bg

Утвърдил,

X

К. Вълкова  
Директор

**ПРОГРАМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ  
ВЪЗМОЖНОСТИ И ПРИОБЩАВАНЕ  
НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ  
ЗА УЧЕБНАТА 2022/ 2023 ГОДИНА**

*Програмата е създаден на основание чл. 263, ал. 1, т. 9 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета на Педагогически съвет № 6 от 09.09.2022 год. и утвърдена със Заповед № 334 от 13.09.2022 год. на Директора на ОУ"Христо Ботев"*

## I. ВЪВЕДЕНИЕ

Образованието у нас и в световен мащаб днес е изправено пред сериозни предизвикателства: все по-често се сблъскваме с представители на различни култури, различни от нашите ценности и норми, традиции и гледни точки. Глобализацията създаде условия хората да пътуват, да живеят на различни места по света, да учат в интернационална среда. И всичко това е прекрасно, но същевременно налага изграждането на един нов комплекс от умения за общуване и познания за другите; за възможните точки на различие и начините за тяхното преодоляване; за толерантност към другите – и понякога към самите себе си. Често явление е педагогическите специалисти в българското училище да изпълняват своята мисия в групи и паралелки с деца и ученици, които:

- са в риск от отпадане и преждевременно напускане на образователните институции;
- са подложени на тормоз и агресия;
- имат затруднения в обучението;
- имат специални образователни потребности (СОП);
- са с изявени дарби и др.,

Всичко това води до необходимостта от приобщаване на различните, на уязвимите, на изключените от обществото. Именно образованието се явява механизъмът, чрез който те ефективно могат да бъдат включени, така че да намерят работа, да преодолеят икономическите бариери, които създават бедността и нищетата, да преодолеят културните различия и конфликти и да станат равноправни участници в обществото. По отношение на приобщаването изводите, които идват от образователната практика, говорят за това, че то започва с признаването на различията между децата и учениците. Учителят е този, който трябва много добре да познава всички възможни различия, с които ще се сблъска в своята практика, за да може да ги управлява по възможно най-безболезнения и безконфликтен начин, когато работи с децата или учениците, техните родители, обществото.

ОУ“Христо Ботев“ е институция която спазва препоръките на Съвета на Европа, отправени към всички организации да работят активно в областта на интегрирането на хора с увреждания и уязвими групи. В ОУ“Христо Ботев“ уязвимите групи ученици се приемат като хора със способности и потенциал, а не единствено с трудностите и ограниченията им. В нашето училище се създават условия за достъпна качествена грижа за учениците, така че техните родители да могат да търсят възможности за образование или професионална реализация. При децата в училищна възраст се обръща особено внимание, както на семейството като част от образователния процес, така и на индивидуалните особености на всяко дете. Различията между учениците в зависимост от техните интереси, познания, умения, минало, майчин език, постижения или увреждане, могат да бъдат ресурси в подкрепа на ученето.

## II. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ И ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ:

Всяко дете има право на достъп до образование независимо от етническия му произход, наличието на увреждане или икономическото положение на семейството му и това право е залегнало в Конвенцията на ООН за правата на детето.

Процесът на приобщаване се състои в търсене на ресурсите на всяко дете за активното му участие в училищната общност.

Приобщаващо образование има девет водещи принципа на приобщаващото образование и те са:

- Човек е ценен независимо от неговите способности или от неговите постижения.
- Всяко човешко същество е способно да чувства и да мисли.
- Всяко човешко същество има правото да общува и да бъде чуто.
- Хората се нуждаят един от друг.
- Истинското образование може да се случи единствено чрез истински взаимоотношения.
- Всички хора се нуждаят от подкрепа и приятелско отношение от хора на своята възраст.
- Прогрес в ученето се постига чрез надграждане на това, което човек може да прави, а не на това, което не може.
- Различията внасят здравина в отношенията в обществото.
- Сътрудничеството е за предпочитане пред конкуренцията.

1. Условия и ред за осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие на учениците:

Оперативни цели	Дейности	Бюджет	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори	Водещ отговорник
<b>1. Осигуряване на обща подкрепа по етапи /начален, прогимназиален/</b>	Учителите разпознават деца с различни възможности- напредващи или изоставащи и изготвят план за дейности, според потребностите им	В рамките на бюджета на училището	До 3 месеца от началото на учебната година	Ученици с изготвени планове за дейности	Ученици с допълнително обучение по предмети; Ученици посещаващи допълнителни консултации по предмети извън часовете; Логопедична работа; Диференциран подход на обучение	Класни ръководители и учители

2. Осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие за ученици със специални образователни потребности

Оперативни цели	Дейности	Бюджет	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори	Водещ отговорник
<b>2.1 Осигуряване на равен достъп за учениците със СОП</b>	Оценка на потребности; Изготвяне на план за подкрепа на ученика; Назначаване на екип на ученик	В рамките на бюджета на училището „Подкрепа за личностно развитие“	Учебната 2022/2023 година	Осигурен ресурс за допълнителна подкрепа	Изготвени толкова на брой планове за подкрепа за личностно развитие, колкото са учениците със СОП	Координатор, Директор учители
	Осигуряване на специалисти, които да се включат в екипите за	В рамките на бюджета на училището;	Учебната 2022/2023 година	Осигурена обща допълнителна	Създадени толкова на брой екипи за подкрепа на	Координатор – директор и учител

	<p>подкрепа на личностното развитие</p>	<p>Проект „Подкрепа за равен личностно развитие“</p>		<p>подкрепа за личностното развитие на учениците ....</p>	<p>личностно развитие колкото са и учениците със СОП</p>	
	<p>Осигуряване на специалист в училището, който да ръководи екипите за подкрепа на личностното развитие</p>	<p>В рамките на бюджета на училището</p>	<p>Учебната 2022/2023 година</p>	<p>Координирана дейност на екипите за подкрепа на личностно развитие и ефективност на прилаганите методи и подходи за обучение</p>	<p>Осигурен координатор в училището</p>	<p>Координатор</p>
<p><b>1. Работа с нагласи и отношения</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Организиране на „Дни отворените врати“;</li> <li>- Провеждане на тренинги за изграждане на умения за толерантно общуване;</li> <li>- Участие в екипни обсъждания/ срещи;</li> </ul>	<p>В рамките на бюджета на училището</p>	<p>Учебната 2022/2023год.</p>	<p>Позитивен психоклимат и приемане на „различията“</p>	<p>Осигурен позитивен психоклимат в училище</p>	<p>Координатор</p>

**2.2. Детско участие**

Оперативни цели	Дейности	Бюджет	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори	Водещ отговорник
1. Създаване на клубове по интереси в различните етапи на обучение	Групиране на учениците по интереси; Създаване на връзки-„дете помага на дете“	В рамките на бюджета на училището.	Учебната 2022/2023 година	Умения за работа в екип; Усъвършенстване на силните страни по интереси на децата	Създаване и функциониране на клубове; Посещаемост на клубове;	Класен ръководител/ друг педагогически специалист
<b>2.3. Здравна грижа</b>						
Оперативни цели	Дейности	Бюджет	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори	Водещ отговорник
1. Грижа за здравето- физическо, психическо и социално благополучие;	Беседи на здрава тематика, съобразена с възрастовите специфики на децата/ учениците; Провеждане на групови програми, съобразена с възрастовите специфики на учениците;	В рамките на бюджета на училището.	Учебната 2022/2023 година	Безопасен и здравословен начин на живот	Информираност; Повишаване личната хигиена; Спазване култура на хранене; Повишаване сексуалната информираност на учениците	Директор
<b>2.4 Спорт и занимания</b>						

Оперативни цели	Дейности	Бюджет	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори	Водещ отговорник
1. Активно включване на учениците от уязвимите групи в спортни училищни и извънучилищни мероприятия, състезания и турнири	<p>Организиране на спортен празник в училище;</p> <p>Даване шанс за полжителна изява в различни спортни дисциплини;</p> <p>Поощрение с награди</p>	В рамките на бюджета на училището.	Учебната 2022/2023 година	<p>Подобряване физическата активност на учениците;</p> <p>Повишаване мотивацията и самооценката за справяне на учениците</p>	Участие в различни спортни дисциплини;	Координатор – директор или др. пед. специалист

#### 2.5. Позитивен психологически климат

Оперативни цели	Дейности	Бюджет	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори	Водещ отговорник
<p>1. Превенция на насилието и проблемното поведение;</p> <p>2. Психологическа подкрепа</p>	<p>Прилагането на цялостен училищен подход, координирани и последователни усилия за предотвратяване на тормоза и създаване на по-сигурна училищна среда</p> <p>Системни усилия за възпитаване у учениците на социални умения и нагласи, които не допускат насилие във взаимоотношенията;</p>	В рамките на бюджета на училището.	Учебната 2022/2023 година	<p>Подобрена физическата среда в училище;</p> <p>Разбиране на последиците от насилието и справяне с неприемливото поведение</p>	<p>Подобрени нагласи към ученето, които намаляват сърезователния елемент между учениците за сметка на екипната работа</p>	Пед. специалисти